Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

Anul VIII nr. 13 (573) * miercuri 13 feb. 1957 * 4 pag. 15 bani

SALUT CELEI DE A III-A CONSFĂTUIRI PE ȚARĂ A INSTRUCTORILOR DE PIONIERI FRUNTAȘI

Sîmbătă 9 februarie 1957, s-a deschis la București cea de a treia Consfătuire pe țară a instructorilor de pionieri fruntași. La această consfătuire au venit peste 340 de instructori dornici să discute unii cu alții despre activitatea organizației de pionieri, despre felul cum să vă facă viața pionierească mai frumoasă, mai interesantă.

Consfătuirea a început

E aproape ora 9. Peste cîteva minute, va începe consfătuirea instructorilor fruntași. Sala e frumos pavoazată cu drapele și lozinci. La tribuna de unde vor lua cuvîntul instructorii, strălucește insigna de Instructor Fruntaș, iar pe peretele din față se află portretul lui Vladimir Ilici Lenin. In sală e multă voie bună. Se cîntă cîntece pionierești. Instructorii discută unii cu alții, vorbesc despre voi, despre munca voastră. Știi, Alexandru Gheorghe din Timișoara, instructoarea ta e mîndră de tine. Ea le-a povestit și celorlalți instructori despre talentul tău la desen, despre concursul de desen.

Sosesc oaspeții. In prezidiu iau loc, printre alții, tovarășii Virgil Trofin, prim secretar al C.C. al U.T.M., Cornelia Mateescu, secretar al C.C. al U.T.M., Costin Nădejde, șeful secției școli a C.C. al P.M.R., Constantin Nicuță și Nicolae Sipoș, locțiitori ai ministrului învățămîntului, scriitorul Marcel Breslașu...

Consfătuirea a început. Instructoarea ta, Alexandru Gheorghe, e la tribună; ce frumos vorbește tovarășa Secoșan despre activitatea voastră. Toți instructorii o ascultă cu atenție. Toți își notează în carnetele acțiunile voastre frumoase. Știi, Maria Danciu din Oradea? Și tovarășa Pop Rozalia, instructoarea ta e aici, printre cei fruntași, și a ta, Ceatariș Aurel, din Șimleul Silvaniei. Sînt mulți instructori care au venit la această consfătuire pe țară. Peste 340! Și fiecare vrea să vorbească. Fiecare are un cuvînt de spus despre pionierii din școala lui. Da, și tovarășa Geamănu Livia din Sibiu a vorbit despre pionierii ei. Dar știți voi de ce s-au adunat instructorii fruntași la această consfătuire? Ei vor să se sfătuiască cum să facă ca activitatea voastră să fie cît mai interesantă și bogată. Ei se străduiesc în aceste zile să scoată la iveală cele mai bune metode de muncă, cele mai interesante acțiuni pe care apoi urmează să le întreprindeți și voi. Cît vor sta la această consfătuire, instructorii voștri vor învăța multe cîntece și jocuri, iar atunci cînd se vor întoarce acasă, vă vor învăța și pe voi.

Ar mai fi multe încă de spus. Trebuie însă să mă opresc aici. Mi s-a telefonat de la tipografie că materialul trebuie predat imediat. Pe curînd, prieteni; lucrările consfătuirii continuă încă.

Radu POPA

GEAMANU LIVIA — instructoare superioară la Școala nr. 13, Sibiu.

RUSU LIVIA — instructoare superioară la Casa de copii Bistrița.

REIZ IULIU — instructor superior la Școala medie nr. 3, Satu-Mare.

BUTOI ADRIAN CINEL — instructor superior la Școala medie nr. 2, Craiova.

Dragă „Scînteia pionierului"

Avem o mare rugăminte. In aceste zile, tovarășa Gherghei Suzana, instructoarea noastră superioară, se află la București, la consfătuirea pe țară a instructorilor fruntași. Noi nu cunoaștem adresa unde se ține această consfătuire, așa că te rugăm pe tine să-i transmiți imediat această scrisoare a noastră.

Dragă tovarășă Suzana,

Sîntem nespus de fericiți că în aceste zile vă aflați și dumneavoastră la consfătuirea pe țară printre instructorii fruntași. Noi toți sîntem mîndri de dumneavoastră, iar gîndurile noastre sînt îndreptate spre București, spre dumneavoastră. Vă rugăm mult, spuneți-le și celorlalți instructori ce dragă ne sînteți, cît de mult vă prețuim noi. Arătați-le ce prieteni sîntem unii cu alții. Vorbiți-le despre concursul pe oraș „Pentru cea mai frumoasă cameră a pionierilor", pe care l-am cîștigat noi, despre felul cum ne petrecem timpul liber.

Noi toți vă felicităm din toată inima și abia așteptăm să veniți acasă, să ne spuneți și nouă cum a fost la consfătuire. Vă rugăm frumos, telefonați-ne imediat cu ce tren veniți. Vrem să vă așteptăm la gară.

Cu toată dragostea,

Pionierii Școlii maghiare nr. 26
Cluj.

S-a schimbat Crișan

Din cuvîntul instructoarei superioare Livia Geamănu, de la Școala de 7 ani nr. 13 — Sibiu:

„...Pînă mai acum cîteva luni, pionierul Crișan Petre fugea de la ore, se bătea cu copiii, nu-și făcea temele, avea o purtare necuviincioasă față de colegi și chiar față de părinți. Nu trecea o zi în care să nu se audă plîngerile unuia sau altuia dintre profesori. In consiliul pedagogic s-a discutat pedepsirea lui Crișan. Auzind treaba aceasta, colectivul de conducere al unității a luat și el în discuție purtarea pionierului Crișan. Toți am hotărît să facem orice numai să-l îndreptăm pe colegul nostru, care apucase pe un drum greșit. Impreună cu președinta unității și cu căpitanul echipei de fotbal, cu care Crișan era prieten, am plecat acasă la el. Pe mama lui n-am găsit-o. Prietenul nostru se juca în curte. Nu prea l-a impresionat vizita noastră, fiindcă nu o făceam pentru prima oară. Văzînd-o și pe verișoara lui, am început să discutăm cu ea despre o adunare pe care doream s-o organizăm în școala noastră. Tiberiu, căpitanul echipei de fotbal, a încins cu prietenul său Crișan o discuție despre meciul susținut cu o clasă zilele trecute. Invitîndu-și prietenul în casă, Crișan i-a arătat o mulțime de obiecte lucrate de tatăl său care a fost un bun ajustor și care acum nu mai este în viață. M-am apropiat și eu de ei. Conversația lor mi s-a părut interesantă. Din cîte am dedus, Crișan iubea mult munca manuală, dorința lui era de a ajunge ajustor ca și tatăl său, nu așa, cum susținea într-una mama lui, de a urma o facultate. Cei doi pionieri din activ care mă însoțeau au observat preocuparea, dorința lui de a ajunge muncitor. N-am zăbovit mai mult la Crișan. Pe drum, Tiberiu m-a întrebat de ce nu poate să vină și Crișan la atelierele unde fac ei practică. Nu i-am răspuns nimic atunci. A doua zi însă am adus la cunoștința întregului detașament cele văzute și toți pionierii au fost de acord ca de acum încolo Crișan să fie primit în rîndurile acelora care lucrează la atelier. Această veste l-a bucurat mult și a fost hotărîtoare pentru Crișan. Cu aprobarea direcțiunii, Crișan a fost transferat în clasa paralelă unde nu mai avea amici de trîndăvie. Aici, pionierul Ciotoță Aurel l-a primit în grupa lui făcîndu-se că nu știe nimic din preocupările lui de pînă atunci.

Trebuie să vă spun că din acea zi, pionierul Crișan a luat parte la toate activitățile grupei, că el este acum cel mai bun ucenic și că execută cele mai frumoase obiecte. Cu învățătura stă bine. Nu mai are note proaste. Colegii îl ajută mult în pregătirea lecțiilor. Acum, detașamentul nu va mai sta pe gînduri, iar Crișan va fi primit în curînd în rîndurile utemiștilor"...

ŞCOALA SPIONAJULUI

In mica localitate Bad Homburg din Germania Occidentală, se afla pe strada Kaiser Friedrich un aşa-zis „Institut de studiere a U.R.S.S.". Titlul acesta te face să te gîndeşti la lucruri frumo.. : oameni dornici să cunoască realitatea sovietică, studenţi sîrguincioşi, luîndu-şi cu grijă notiţe. Dar, pe neaşteptate, lumea întreagă a aflat acum ce „Institut" ciudat era acela şi ce soi de „studenţi" pregătea el...

Şi iată cum s-a aflat: In ziua de 6 februarie, la Casa Centrală a Ziariştilor din Moscova, a avut loc o conferinţă de presă. Cu acest prilej au fost prezentaţi ziariştilor de faţă patru oameni: N. I. Iakuta, M. P. Kudreavţev, A. M. Novikov şi I. Hmelniţki. Toţi patru au fost în serviciul spionajului american şi trimişi de către acesta pe teritoriul Uniunii Sovietice pentru a întreprinde acţiuni subversive. Pe diferite căi ei au fost recrutaţi, cu ani în urmă, de agenţii spionajului american şi instruiţi... chiar în institutul de care pomeneam mai sus. Vă închipuiţi cam ce „obiecte" se predau acolo: propaganda mincinoasă, asasinatul, corupţia...

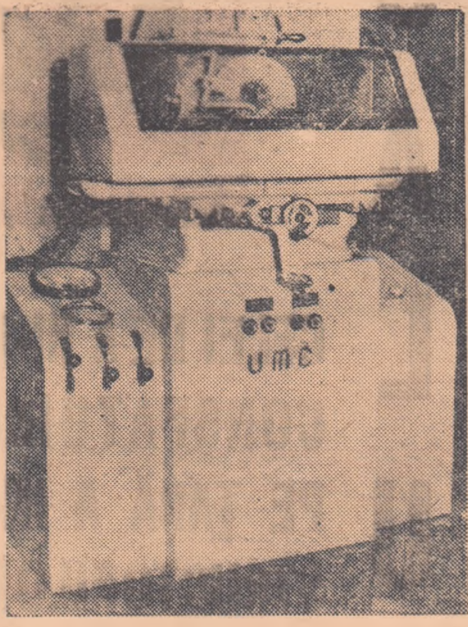
Declaraţiile celor patru au dezvăluit pe de-a-ntregul uneltirile mîrşave pe care spionajul american le pune la cale împotriva statului sovietic. Foştii spioni aveau misiunile cele mai diferite: să culeagă date despre aerodroame, obiective militare, instalaţii industriale, tipuri noi de avioane etc. Ei trebuiau de asemenea să recruteze cetăţeni sovietici pentru serviciul de spionaj american şi să îndemne la acţiuni armate împotriva orînduirii sovietice. O mare importanţă avea procurarea de acte sovietice. Holliday, una din căpeteniile spionajului, îi îndemna pe agenţi să nu cruţe nici un mijloc pentru aceasta şi la nevoie să ucidă chiar.

Hrăniţi cu minciuni despre „mizeria" poporului sovietic, agenţii au rămas uimiţi de tabloul, cu totul altul, care li se arăta în faţa ochilor, odată ajunşi pe pămînt sovietic. Şi au înţeles că s-au lăsat amăgiţi. Iakuta, Kudreavţev, Novikov s-au predat autorităţilor, dezvăluind totul.

Poporul sovietic e mărinimos. El i-a ajutat pe foştii agenţi căzuţi în plasa veninoasă a imperialiştilor, să se reabiliteze, să-şi regăsească o muncă cinstită şi demnitatea de cetăţeni. Iakuta lucrează acum într-un institut de cercetări ştiinţifice şi se pregăteşte să urmeze învăţămîntul superior. Kudreavţev lucrează într-o uzină şi s-a căsătorit. Are şi o fetiţă: Nataşa...

Incercările imperialiştilor de a submina statul sovietic eşuează rînd pe rînd. Ele nu au alt rezultat decît demascarea, în faţa întregii lumi, a politicii lor făţarnice şi duşmănoase păcii şi progresului.

V. M.

CE E NOU

MAŞINA DE ASCUŢIT ANODO-MECANICA

La uzinele metalurgice din Cugir s-a construit o maşină interesantă de ascuţit unelte, care înlătură principalele neajunsuri de pînă acum ale ascuţitului la polizor. După ascuţire, suprafaţa sculelor este complet rece şi capătă o fineţe apropiată de cea a oglinzii.

* * *

IN LUPTA CU O BOALA CUMPLITA

Intr-o bună zi, băieţelul X, în vîrstă de 8 ani, a căzut deodată jos tremurînd din tot corpul şi şi-a pierdut cunoştinţa. Ingroziţi, părinţii s-au adresat medicilor şi-n cele din urmă Institutului de neurologie Pavlov. Copilul avea epilepsie.

Pe cercetătorii Institutului Pavlov din Bucureşti i-a pasionat studiul acestei boli îngrozitoare. De mulţi ani, un colectiv de specialişti în frunte cu acad. prof. dr. Kreindler face aci cercetări şi experienţe pentru a afla cauzele şi metodele de vindecare a acestei boli. Folosind aparate, cercetătorii au pornit să scormonească tainele creierului. In anul 1952, din Danemarca a fost importat un aparat modern, numit electroencefalograf. Cu ajutorul lui, oamenii de ştiinţă au putut să tragă concluzii foarte interesante.

Ce se petrece în creier în timpul unui acces de epilepsie? Encefalograful a putut să arate acest lucru. In timpul unui acces, au loc în creier adevărate descărcări electrice. Cercetătorii au urmărit şi alte transformări pe care epilepsia le produce în întreg organismul bolnavului. Iată deci primele roade ale muncii: se poate determina azi cu mai multă precizie ca înainte dacă un bolnav suferă sau nu de epilepsie... Pentru că, chiar dacă bolnavul nu are accese encefalograma şi celelalte analize indică prezenţa bolii.

Toate aceste observaţii au dat posibilitatea prof. dr. Kreindler să publice o carte intitulată „Epilepsia — studii clinice şi experimentale". Valoarea acestei cărţi a fost dovedită de interesul cu care savanţii ţării noastre şi din alte ţări au primit-o. Ea va fi tradusă în limba engleză şi rusă.

Lucrurile nu se opresc însă aci. Pentru a veni în ajutorul bolnavilor, colectivul de cercetători a organizat un centru de consultaţii şi de urmărire a epilepticilor. Aci, nenumăraţi pacienţi şi-au îmbunătăţit starea. Printre ei, şi micul X, al cărui nume nu vi-l putem spune şi care azi e aproape sănătos şi umblă la şcoală.

Lupta cu epilepsia continuă. Mai e mult pînă cînd se vor cunoaşte cauzele ei şi modul de a o vindeca cu desăvîrşire. Dar cele realizate în ultimii ani de neobosiţii cercetători de la Institutul Pavlov ne dau speranţa că în cele din urmă această groaznică boală va fi învinsă

A. WEISS

RADIO GLOB

In anul 1957 cheltuielile pentru dezvoltarea activităţii social-culturale vor creşte în U.R.S.S. cu aproape 25 miliarde ruble. In acelaş timp în S.U.A., unde după declaraţiile preşedintelui Eisenhower lipsesc 300.000 săli de clasă, cheltuielile militare vor fi sporite cu peste două miliarde de dolari.

Un grup de elevi ai clasei a IX-a care activează pe lîngă staţiunea tehnică din Cikalov (U.R.S.S.) au construit un „om mecanic", care execută 22 de comenzi şi cîntăreşte 150 de kg.

„Omul mecanic" sau „Omul-robot" este condus prin radio. El se mişcă, foloseşte miinile, vede. In curînd i se vor aduce asemenea perfecţionări încît să poată vorbi şi auzi.

Acesta este darul pe care aceşti elevi îl vor face celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului.

Englezii continuă represiunile în Kenya. Zeci de mii de locuitori, bărbaţi şi femei, sînt închişi în lagăre de concentrare şi supuşi la munci grele. Sub supravegherea poliţiştilor ei sînt siliţi să spargă piatră. De la această muncă forţată nu sînt exceptaţi nici copiii între 11—12 ani.

Ştiinţa

Curiozităţi * Meşterul „Ştie tot" vă învaţă * Ştiaţi că...

Printre stele şi planete

Oricît de ciudat i s-ar părea cuiva, eu spun că nu-i chiar aşa de greu să călătoreşti printre stele şi planete. Să ne întoarcem în noaptea de 1 iunie 1956. E ora 24. Albastrul de smoală al cerului e presărat cu stele mari şi mici, clipind parcă şirete. Te uiţi cu încîntare deasupra capului. Cît de bine se vede Carul Mare!... şi Cloşca cu pui, şi Calea laptelui!... In puzderia de stele, unele sînt mici, palide şi tremură într-una, parcă-s gata să se stingă. Altele sînt mari şi strălucitoare. Nici una nu-şi desminte numele. Pe bolta cerească sînt stele pitice şi stele gigantice. Cu toate alcătuiesc galaxia noastră, dar astfel de galaxii sînt infinit de multe în Univers.

Şi vă mai spun, oricît de imposibilă vi se pare întîmplarea, într-o astfel de călătorie te trezeşti deodată în faţa soarelui. E uimitor de frumos, şi te temi totuşi să priveşti drept. Un glob de foc scînteiază în faţa ta; limbi uriaşe de flăcări îl înconjoară ca un cerc. Dar, în plină strălucire, pe el apar pete cu forme ciudate, care-l mai urîţesc. Asupra acestor pete se îndreaptă din toate colţurile lumii lunete şi dispozitive speciale care înregistrează apariţia lor şi calculează perioada la care se repetă.

In timpul acesta, sute şi mii de oameni aşteaptă: aviatorii şi marinarii ştiu că în orientarea lor nu va mai fi de-ajuns să folosească numai busola, căci acul magnetic deviază; la emisiunile studiourilor de radio din toată lumea se ştie că lucrul va fi mai greu din pricina paraziţilor radiofonici.

Marte la 2 sept. 1956, orele 22,15. (Observat la „Observatorul Astronomic Popular" din Bucureşti).

Te afli în faţa soarelui şi, undeva pe pămînt, întrezăreşti instalaţii uriaşe la care lucrează sute de oameni. Sînt felurite tipuri de instalaţii pentru captarea energiei solare, care, pusă în slujba omului, va topi oţelul, va încălzi locuinţele şi apa.

Vrei să afli cît mai multe şi, împins de setea de a cunoaşte, te apropii de un telescop. Dar e prea vechi. Telescopul din secolul al XVII-lea îşi are valoarea sa doar în muzeul de la Drezda.

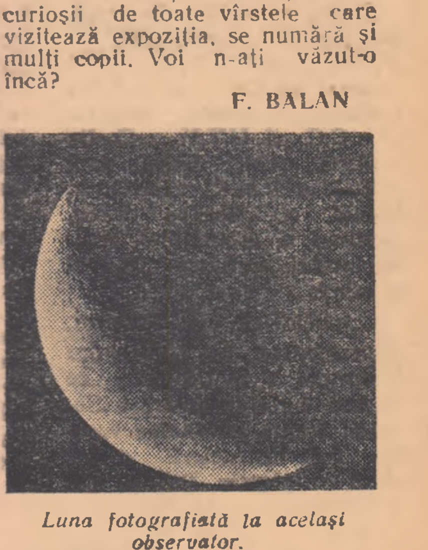
Azi, imaginaţia înflăcărată a cercetătorilor nu poate fi satisfăcută decît de Radioastronomie sau Astronautică. Iată şi racheta experimentală cu care se plănuieşte viitoarea călătorie interplanetară, iată şi...

Dar n-am avut de gînd să amintesc decît cîteva aspecte din „Sala soarelui", „Sala stelelor" şi cea a metodelor de cercetare a Universului, din Expoziţia de Astronomie din Bucureşti. V-aţi mirat poate că ne-am putut întoarce în noaptea de 1 iunie 1956. E foarte simplu. In „Sala Stelelor" bolta cerească este înfăţişată cu exactitate după observaţiile astronomice făcute în noaptea aceea.

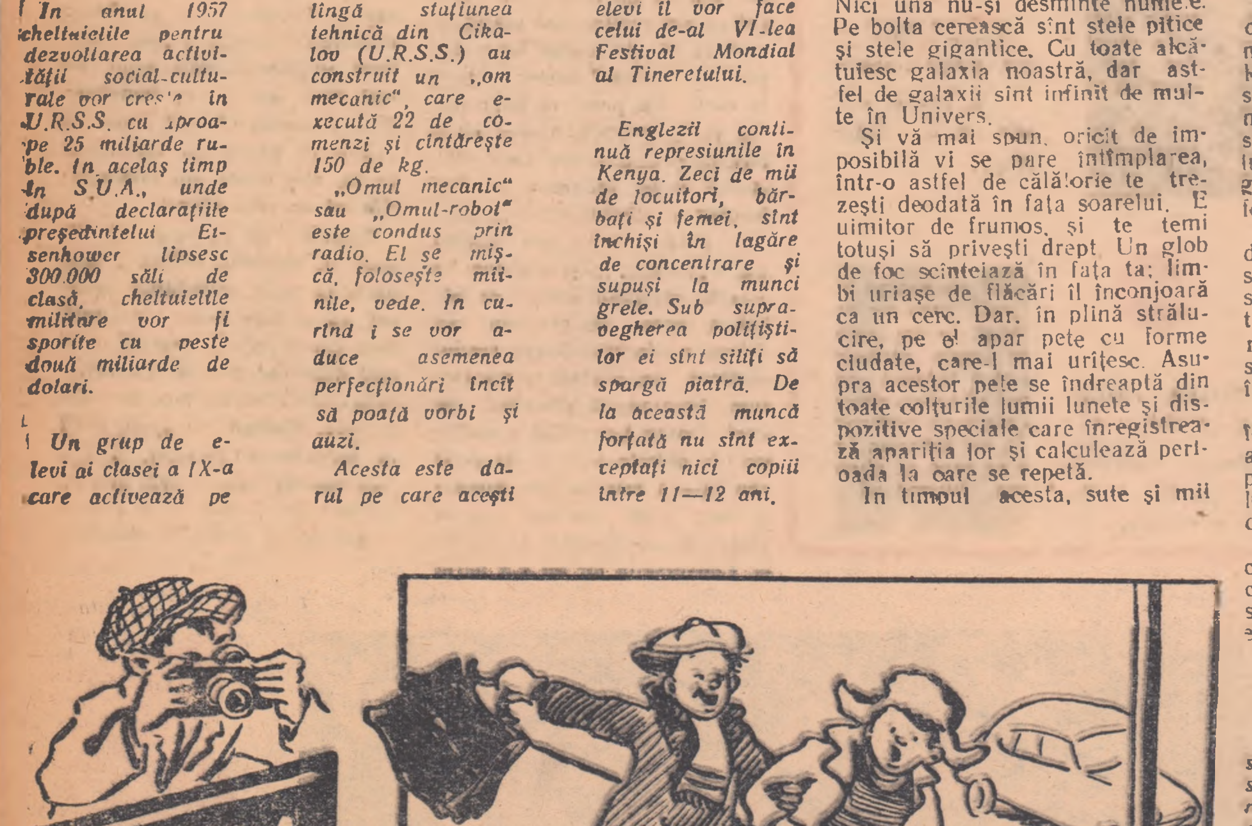
Vizitatorul care intră în această expoziţie nu poate să nu se oprească timp îndelungat asupra pasionantelor probleme de astronomie ilustrate aici.

In fiecare după amiază, printre curioşii de toate vîrstele care vizitează expoziţia, se numără şi mulţi copii. Voi n-aţi văzut-o încă?

F. BALAN

Luna fotografiată la acelaşi observator.

Pionierul Vereş Carol şi prietenul său Catze Tibor de la Şcoala maghiară de 7 ani din Şimleul Silvaniei au o comportare urîtă pe stradă.

Din lac în puţ

Ca să se asigure carnea necesară hranei, au fost aduşi, în insulele Macquarie, iepuri din Europa. Găsind condiţii prielnice şi nemaiavînd duşmani ca în locurile de baştină, iepurii s-au înmulţit într-atîta, încît la un moment dat au devenit o adevărată pacoste pentru recolte.

— Va trebui să stîrpim iepurii! şi-au zis oamenii. Altfel rămînem fără recolte.

Şi în insulele Macquarie a fost adusă pisica, mare mîncătoare de pui de iepuri. Pisicile au stîrpit într-adevăr iepurii, numai că din nou s-a ivit o primejdie. Inmulţite şi ele fără măsură şi ne mai avînd pui de iepuri, pisicile s-au năpustit asupra păsărilor de mare, ale căror ouă constituie un izvor important de hrană pentru băştinaşi.

— Primejdie mare! — şi-au zis oamenii. Trebuie să distrugem pisicile.

Pe insule au fost aduşi atunci cîini. Cîinii s-au înmulţit şi ei uimitor de repede. Şi culmea! Cîinii au pus în mare primejdie viaţa focilor, animale deosebit de folositoare oamenilor din acele locuri.

Acum se duce lupta împotriva cîinilor. Işi vor mai lua oare oamenii vreun „aliat" în această luptă?

Pe urmele lui 1907

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la izbucnirea Răscoalei țăranilor din 1907, CLUBUL TINERILOR TURIȘTI a chemat pe toți membrii săi — cercetători ai ținutului natal, să caute în localitățile lor date cu privire la izbucnirea, desfășurarea și urmările răscoalei. Intre timp, la redacție ne-au sosit mai multe plicuri, în care membrii clubului ne-au trimis rezultatul cercetărilor lor. Iată ce cuprinde una din scrisori:

RASCOALA IN COMUNA VILCELE...

In primăvara anului 1907 vremea era frumoasă. Cu toate acestea însă țăranii nu erau mulțumiți: prea mult rămăseseră datori la boier (Boierul se numea E. Paleologu și stăpînea o moșie de 3.000 de pogoane).

1907 Sculptură de LELIA ZUAF

De aceea, deși era prin martie, nu începuseră nici arăturile, și nici semănăturile.

Țăranii erau nemulțumiți și pentru că trebuiau să facă 10 zile pe an clacă, și să aducă plocon pentru fiecare pogon de pămînt luat în dijmă. Ei se alegeau doar cu 2/5 din recoltă, pe cînd boierul cu 3/5.

Țăranii pășteau vitele pe pășunea boierului și pentru aceasta boierul îi obliga la alte zile de muncă — un țăran sărac nu putea plăti pășunatul în bani. Astfel, țăranul nu mai putea îndura viața și mizeria în care trăia.

In ziua de 16 martie, țăranii din Vîlcele au început răscoala. S-au adunat în cete și au înaintat o cerere arendașului Petrache Nedeianu și administratorului Ghiță, deoarece boierul era plecat la Paris. In jalba lor, țăranii cereau „să se ușureze legea învoielilor agricole". Insă și arendașul, și administratorul fugiseră...

Spre seară, cete de țărani înfuriați s-au îndreptat către conacul boieresc, care se găsea în satul Mandinești, și i-au dat foc. Mai tîrziu, alte cete au dat foc magaziilor de cereale ale boierului, aflate în satul Olteni.

Intre timp, oamenii au venit cu căruțele și au împărțit între ei cerealele strînse de boier din truda țăranilor.

Aproape de miezul nopții însă, a sosit un corp de armată sub comanda ofițerului Ion Lungu, care avea o fire foarte sălbatică. Din ordinul lui, soldații au împușcat patru oameni, i-au aruncat în gropi săpate la marginea satului și i-au acoperit cu pămînt, ca pe niște cîini.

Soldații au arestat apoi 12 țărani, pe care i-au chinuit în cele mai barbare chipuri, ca să-i înspăimînte și pe ceilalți săteni. Ofițerul căuta să afle cine dăduse foc la conac și magazie. N-a aflat nimic, pentru că țăranii erau uniți în lupta lor comună pentru pămînt pentru un trai mai omenesc.

Majoritatea armatei staționa pe moșia boierului Iancu Calinderu, în apropiere de satele în care izbucnise răscoala. Astfel, fiind aproape, armata a putut înăbuși repede răscoala.

După înăbușirea răscoalei, oamenii au fost adunați la biserică și siliți să jure că nu se vor mai răzvrăti. Altfel, erau amenințați de armată că li se vor distruge casele.

Răscoala a fost mai puternică în satele Olteni, Bădia și Mandinești. După răscoală, țăranii au primit unele drepturi, ca desființarea clăcilor, a plocoanelor, dar viața lor a continuat să fie grea. Astfel s-a terminat răscoala țăranilor din comuna Vîlcele.

Numai în timpul regimului democrat popular pămîntul a fost împărțit țăranilor, iar de curînd în comună s-au construit o școală și un cămin cultural foarte mare și frumos. De abia acum țăranii au căpătat adevărata libertate pentru care au luptat în 1907.

Mariana STANCULESCU
cl. a VII-a comuna Potcoava
raionul Potcoava.

DE UNDE AM AFLAT ACESTE DATE: Mi-a povestit bunicul meu, martor al acestor evenimente. El locuiește în comuna Vîlcele, regiunea Pitești, unde și eu am locuit șase ani.

N-am găsit documente oficiale ale vremii, cu privire la răscoală. De asemeni — nici versuri populare sau legende legate de răscoală dar caut mai departe.

M. S.

Răsfoind REGULAMENTUL

„...SA APERE CU GRIJA BUNURILE POPORULUI MUNCITOR"...

Umbrele serii, furișate din văgăunele munților, învăluiau orașul. Kalați Teodor, un pionier de vreo 13 ani, cu fața arsă de soare, care din zori venise cu vaca la păscut în miriștea din apropierea G.A.S. din Reghin, se pregătea de plecare. Prinse lanțul de grumazul vacii, își ridică flanela din iarbă și porni spre casă...

Abia făcu însă cîțiva pași și deodată zări un om furișîndu-se spre clăile de paie ale gospodăriei. „Cine o fi? Ce caută?" — se întrebă Teodor și, mînat de curiozitate, porni într-acolo. Acum putea să-i zărească mai bine mișcările. Il văzu scotocindu-se în buzunare, apoi aplecîndu-se. Nu mai avu timp să facă un pas cînd o flacără care crescu repede se înălță în văzduh, iar din fumul iscat țîșni și făptașul, luînd-o la fugă. Teodor rămase năuc, pironit locului. Cînd își dădu seama însă de cantitatea mare de paie (aproape 15 vagoane) care se prăpădește în cîteva minute, vrui să strige, dar își dădu seama că omul care fugea l-ar putea auzi. Se apropie repede de clăi, dar nu putu face nimic; dogoarea îl înăbușea! La iuțeală, îl străbătu un gînd: „Vaca și așa știe să se ducă singură acasă, dar el răufăcătorul... dacă scapă?"... Și-o porni numaidecît pe urmele lui. Il zări la vreo 300 de metri înainte. Ca să nu fie observat înainta cu băgare de seamă. Din cînd în cînd scotea capul dintre ierburi, privea înainte, se scula și mai alerga o bucată de drum. Tot mergînd așa, trecu prin niște mărăcini, însă nu avu timp să ia în seamă zgîrieturile de la mîini și picioare. „Dacă mă vede... te pomenești că-mi dă cu ceva în cap". In față îi apăru un șanț nu prea adînc, însă plin cu noroi. Se opri pentru o clipă, își roti privirea împrejur, se ridică, sări la repezeală șanțul și începu s-alerge. Omul se afla acum la 100 de metri înaintea lui. Poate mai puțin. Deodată întoarse capul. Foarte puțin a lipsit ca Teodor să fie văzut. Răufăcătorul privi cîteva clipe incendiul și rînji. Atîta-i fu de-ajuns lui Teodor: știa acum după cine alergase. „Cruceanu!" îi veni să strige, dar se abținu. Inima îi bătea cu putere...

Mai stătu pitulat în ierburi cîteva clipe, apoi își aruncă privirea spre locul în care știa că fuseseră clăile de paie și văzu acolo o mulțime de oameni. Răsuflă ușurat. In minte își făcu un plan. O luă din nou la goană, de astădată însă spre miliție. Intră val-vîrtej și de la ușă începu:

— Cruceanu... a dat foc!...

Milițienii nu înțeleseră la început. „Cruceanu... clăile gospodăriei..." Apoi Teodor se mai liniști puțin și începu să le povestească cu de-amănuntul întîmplarea. In aceeași seară, Cruceanu Ștefan fu arestat.

La judecată se dovedi că el este un dușman înrăit al poporului și că a mai făcut și alte nelegiuiri.

Emil DOBRESCU

Săteanul ghicitor

In fața școlii din satul Bîrla, raionul Potcoava, regiunea Pitești, un sătean stătea de vorbă cu un cunoscut al lui din altă localitate. Cînd săteanul zări în capul uliței un grup de școlari dintr-a VII-a, îi licări în ochi o scînteie de veselie.

— Știi că în ultima vreme m-am făcut mare ghicitor?

— Nu zău?! Și ce anume poți să ghicești?

— Uite, de pildă, pot să ghicesc dacă băieții ăștia au sau nu astăzi matematică...

— Ei, na! Asta poți s-o știi dinainte.

— Nu, nu știu; zău nu știu, crede-mă! Dar o să aflu numaidecît.

Și zicînd acestea, cetățeanul se adresă grupului de școlari:

— Mergeți la școală, măi băieți?

Impinse ca de un arc, din grupul de copii zvîcniră în sus cîteva mîini, însoțite de strigăte de felul acesta: „Spun eu; zic eu; știu eu".

— Bine, am înțeles, răspunse săteanul. Dar ia spuneți, cît fac 5x9?

Mai avan zvîcniră mîinile, mai avan răsunară strigătele: „Spun eu; zic eu; știu eu!"

— Gata, făcu săteanul mulțumit către cunoscut. Am aflat! Astăzi au matematică.

Străinul făcu ochii mari de mirare. Ca să fie sigur că săteanul ghicise într-adevăr, întrebă pe un băiat dacă în ziua aceea au matematică sau ba. Băiatul răspunse afirmativ.

— Cum de-ai ghicit? îl întrebă apoi pe sătean.

— N-ai înțeles? Păi copiii ăștia de la noi au un obicei: la lecțiile de matematică, cînd profesoara le pune o întrebare, toți sar cu mîinile în sus și strigă: „Spun eu; știu eu; zic eu". E atît de înrădăcinat obiceiul acesta, încît în ziua cînd au matematică, nu numai la oră, dar așa fac ori de cîte ori l-ai întreba ceva. Ințelegi?

Străinul dădu din cap aprobativ. Ințelesese...

Vasile BIRGAOANU

GHICITOARE

„Pis, pis, pis" o strigă Tică
Totuși nu este pisică.

Toarce, care vasăzică,
Totuși nu este pisică.

Șoarecii îi știu de frică,
Totuși nu este pisică.

E dușman lui Azorică,
Totuși nu este pisică.

Ochiul parcă-i o mărgică,
Totuși nu este pisică.

Zgîrie cu ghiara-i mică,
Totuși nu este pisică.

★

Care a ghicit din voi?

(Nu-i pisică; e cotoi!)

Florin IORDACHESCU

FESTIVALUL TINEREȚII

Primele daruri

— ...Vasăzică, semne de carte!

— ...Și niște coperte brodate cu motive naționale!

— ...O păpușă îmbrăcată în port romînesc, așa, ca în Argeș.

Astfel i-am surprins discutînd, mai zilele trecute, pe pionierii din cercul mîinilor îndemînatice de la Casa pionierilor din Pitești. Ei au hotărît să facă nenumărate daruri pentru Festivalul prieteniei și tinereții care va avea loc în anul acesta la Moscova.

Printre fetele care brodau, mi-a atras atenția o fetiță tăcută, care se așezase pe ultimul scăunel, la masa de lucru. O chema Diaconu Aurelia. Tocmai își croise coperta de carte, iar în clipa aceea cosea primele puncte de la modelul muntenesc pe care îl avea în față.

Fiecare pionieră din cerc avea cîte ceva de făcut.

Astfel, iia pentru costumul păpușii o lucra Voinica Elena, iar cîteva fetițe mai mici croșetau șervețele, brodau semne de carte și poșete.

★

Dar nu numai pionierii de la cercul de mîini îndemînatice pregătesc surprize, ci și cei de la cercul de pictură și desen. E aproape gata un tablou pictat în ulei de pionierul Brătulescu Nicolaie. Cu multă măiestrie, Nicolaie a reușit să înfățișeze prietenia dintre trei copii, un alb, un negru și un mongol. Acestea sînt primele cadouri pe care pionierii de la Casa pionierilor din Pitești le pregătesc pentru Festivalul de la Moscova.

Ecaterina CHIRAN

Sveta Zaharean, Nina Nikișina și Zemfira Sihalazue — eleve din clasele mai mari, execută dansul „Prietenia".

Prieteni romîni

In curînd, în Patria noastră va avea loc cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Unitățile de pionieri organizează adunări cu teme închinate cîte unei țări.

Nu demult, ne-am adresat prietenilor noștri din Cehoslovacia să ne ajute să organizăm o expoziție închinată poporului ceh, care construiește socialismul.

După puțin timp, ne-au scris nenumărați copii din satele și orașele Cehoslovaciei. Ei ne-au trimis broderii, ilustrate, fotografii, desene, cărți, ziare, mărci poștale...

Expoziția închinată Cehoslovaciei a fost foarte reușită. Ea a fost vizitată atît de elevii școlii noastre, cît și de profesori, părinți și elevi din întregul raion.

In luna martie am hotărît să facem o expoziție închinată poporului frate din Republica voastră. De aceea vă rugăm, dragi prieteni, să ne ajutați în organizarea acestei expoziții. Elevii noștri doresc să cunoască cît mai multe lucruri despre viața, munca și frumusețile patriei voastre.

Așteptăm vești de la voi.

Vă dorim succes la învățătură.

Colectivul de conducere al unității de pionieri din Școala medie „Ilici" nr. 9, stația Peredovaia, ținutul Krasnodar, URSS.

Nicuță Tănase

Acțiunea P. 1500

(Continuare din nr. 11)

— Cu ce o să plătească rufele? aud vocea unei femei, care a intrat și ea în casă să mă vadă.

Incep să plîng cu hohote.

— Vreau s-o văd pe mama

— Taci, că o s-o vezi.

— Unde au dus-o pe mama?

Mă ridic de pe pat și alerg spre poartă. Imi iese în cale bătrînul vînzător de semințe, vine cu coșul la subțioară. A auzit și el de nenorocire. Imi întinde un cornet de semințe fără să-mi zică nimic. Nu-l iau. Nu-mi arde de semințe.

— La ce spital au dus-o?

— La spitalul de urgență.

Alerg pe stradă. Tramvaiul în care m-am urcat mai stă prin stații cîteva minute. Minutele astea îmi par ceasuri. Zile, ani. Imi vine să alerg pe jos. A dat drumul la tramvai. Mă duc lîngă vatman.

— Te rog, repede... Mama! Dă-i drumul repede.

Nu mă bagă în seamă.

— Vreau s-o văd pe mama, au dus-o cu salvarea la spital.

Vatmanul se uită la mine. Bate din clopot și pornește cu toată viteza. Nu oprește decît la cîteva stații. Din Banu Manta pornesc pe jos. Nu cred că s-ar putea ține după mine nimeni. Alerg, alerg, alerg.

„Mamă, unde ești, mamă?"

Capul îmi vîjîie, mi se pune un nod în gît. Mi se pune și splina. Alerg, lumea se uită după mine.

Intru, dau buzna în camera de gardă a spitalului

— Unde-i mama?

O femeie în halat alb mă prinde de mînă. Eu încep să plîng.

— De ce plîngi? Nu mai plînge. Ce ai pățit?

— Vreau s-o văd pe mama.

— Cine-i mama ta?

— Maria Condruț! Au adus-o aici cu salvarea.

Femeia în halat formează un număr de telefon, întreabă pe cineva dacă a fost adusă mama. I se răspunde că nu.

— N-au adus-o la noi.

Mă prind cu mîinile de cap și mă trag de păr. Lasă să mă doară.

— Vreau s-o văd pe mama.

Doctorița mă prinde de mînă.

— Spune-mi ce-ai pățit?

Ii răspund printre lacrimi.

Mai formează un număr la telefon, o aud vorbind.

— Allo, Urgența, Urgența, aici Filantropia... A fost adusă la dv...

Pune mîna pe receptor și mă întreabă:

— Cum zici că o cheamă?.

— Maria Condruț.

Strigă în receptor:

— Maria Condruț... Da?... Cum se simte? I s-a făcut intervenție... Da... mulțumesc.

Lasă receptorul în furcă. Ii simt amîndouă mîinile pe obraz.

— Nu mai plînge, într-o săptămînă e acasă.

— Unde e?. Vreau s-o văd.

— Acum n-ai să poți, mîine.

— Vreau s-o văd acum, la ce spital e?

Imi dă adresa, iar alerg, nu mai iau nici un tramvai. Tramvaiele merg încet. Eu vreau să ajung mai repede. Cît mai repede. Mama! Vreau s-o văd pe mama.

Incepe să se întunece. Oamenii au ieșit la plimbare, au aglomerat trotuarele. O iau la goană pe lîngă bordură și fug, și fug...

Tuturor spălătoreselor li se întîmplă lucrul ăsta? Toate ajung la spital? De aia e supărat tata că mama a fost spălătoreasă? De ce am plecat din casa noastră? De ce ai plecat, mamă? Vorbesc singur. Nu-mi răspunde nimeni. Tata de ce umblă de braț cu domnișoara aia? De ce o ceartă pe mama?

— Vă rog, spitalul Davila unde e?

— Pe Grivița — îmi răspunde omul pe care-l întreb. Eu gonesc pe stradă și nu știu încotro. Alerg aiurea. Alerg cît mă țin picioarele, numai s-o văd pe mama.

Am ieșit în calea Griviței.

— Nu știți unde e spitalul Davila?

— Sus, lîngă Victoriei.

Fug pe Grivița. Nu mai pot, mi s-au muiat picioarele, mă forțez, un milițian fluieră după mine, am trecut peste stopul din Buzești. Nu-mi pasă, lasă-l să fluiere. A tăcut milițianul. Nu vine după mine, o fi simțit și el că nu mă joc. Aș vrea să am aripi. Să ajung odată la spital. N-am aripi. Nu mai am nici putere ca să mai fug. Mă opresc. Trag aer mult în piept, mă rezem cu mîna de stîlp, dar n-am timp de stat, o iau iar din loc, mă țin cu mîna de splină, mă doare. Mă înjunghie, nu-mi pasă, Tată, de ce ai făcut-o pe mama să plece, de ce ai făcut-o să plece? Poate din cauza domnișoarei plînge mama. Din cauza domnișoarei o certa pe mama?

In față, o clădire mare, albă. Mă uit pe firma roșie bătută lîngă ușă. Spitalul Davila. Imping de poarta de fier, e încuiată. Prin curte nu-i nimeni. Sar gardul, gard mare de fier, deschid ușa. Portarul joacă table cu un om îmbrăcat în halat alb și cu ochelari la ochi. O fi doctor?

— A fost adusă o femeie cu salvarea? E mama mea. Vreau să merg la dînsa. Portarul ridică ochii din table și nepăsător îmi spune:

— Vizite numai joia și duminica.

— La ce salon e?

— Nu știu, îmi răspunde portarul aruncînd zarurile.

Ce om, el n-o avea copii? El n-are inimă?

— Vă rog, e mama mea, trebuie s-o văd.

— Șase-cinci, spune el:

Doamne, ce fac? Trec pe lîngă el. Nu se sinchisește. Urc scările. Pe aici or fi saloanele? Niște bolnavi îmbrăcați în pijamale de toate culorile stau la taifas. Unul are capul bandajat, altul se ține cu mîna de stomac, celălalt tușește și scuipă într-o batistă, al patrulea citește un ziar. Mă duc lîngă ei, îi întreb dacă știu, dacă au auzit, dacă au văzut cînd au adus-o cu salvarea pe mama. Omul cu ziarul îmi spune să mai urc un etaj acolo e salonul pentru femei. Urc etajul, o femeie spune alteia că mîine i se face ieșirea. Se bucură. Se bucură și cealaltă. Le întreb pe ele. Cea care trebuie să iasă mîine mă cheamă după ea. Deschide ușa unui salon și intrăm.

— Mamă!

— Victoraș!

Mă trîntesc pe pat lîngă ea. Ii sărut mîinile bandajate, fața, o sărut mult.

— Mamă dragă...

Mama se forțează să nu se vaite.

— Nu vreau să te doară, mamă, nu vreau să te doară, mamă, nu vreau.

— Nu mă doare, Victoraș.

O doare, o ustură. Cînd am intrat, gemea. O mîngîi, iar o sărut, mă sărută și mama. Imi pune mîna bandajată pe cap.

— N-am nimic, Victoraș, o să-mi treacă.

— Te doare, mamă?

— Nu plînge, Victoraș.

Nu trebuie să plîng. Dar nu mă pot stăpîni. E galbenă ca ceara. Ochii îi sînt injectați de atita plîns. Ea îmi spune să nu mai plîng.

Oftează.

— Spune-mi, Victoraș, rufele au ars toate?

— Care rufe, mamă?

— Rufele pe care le călcam. Nu erau ale noastre

Tac. Rufele au ars. Nu mai e nimic întreg, nici o rufă.

— Mai bine să mor.

— Nu, nu vreau să mori, mamă, nu vreau.

Mă uit în ochii ei. Stă cu fața în sus, lacrimile-i curg pe la coada ochiului. I le șterg cu palma și-i sărut ochii.

— Nu plînge, mamă.

Femeile din salon se uită la noi. Vorbesc în șoapte.

— N-au ars, mamă, zău dacă au ars. Sînt toate acasă... toate.

Imi mușc buzele. Trebuie s-o mint. Nu vreau să se mai gîndească la rufe. Nu vreau să plîngă.

— Numai un prosop de-al nostru a ars... Unul, un singur prosop.

Mama se liniștește. Se uită în ochii mei. Ii rîd ochii. E fericită că n-au ars rufele. Ce bine-mi pare că nu mai plînge.

— Bine, Victoraș, bine că n-au ars. Și ai grijă de ele. Victoraș, nu sînt ale noastre.

O mai sărut pe mama. Ea mă cuprinde cu mîinile bandajate și mă strînge la piept.

— Am să mă duc la tata, să-i spun că ești aici.

Mama tresare. Inchide ochii. Simt că vrea să spună: Du-te la el și adu-l încoa. Așa vrea să spună. Ii rîd ochii cînd aude de tata. Știu că vrea să-l vadă. Ba nu, că auzi ce spune.

— Nu, Victoraș, să nu te duci.

Iși acoperă ochii cu mîna.

— Să nu te duci, Victoraș, te rog. Să nu afle.

— Nu mă duc, mamă!

Intră în salon o soră. Are în mînă o cutie cu niște siringi. Vine la mama.

— Te mai ustură?

Mama se uită la mine și zice:

— Nu.

— Copilul dumitale? întreabă sora.

— Da.

— O să trebuiască să plece. Nu e voie.

O să trebuiască să plec. N-aș vrea să plec.

— Du-te acasă, Victoraș.

Ce o să faci singur? O să-ți fie urît.

— N-o să-mi fie.

— Du-te, stai la taică-tu pînă ies din spital.

— Nu, mamă, nu mă duc.

— Să ai grijă de tine, Victoraș. Vezi că e o sută de lei sub fața de masă. Roagă pe cineva din curte să-ți gătească... Hai, du-te acasă, că-i tîrziu.

Mă uit la dînsa. Se chinuie să nu se vaite. O mai sărut o dată și ies după soră.

— Cît o să stea mama aici?

— O săptămînă.

— Vă rog frumos să aveți grijă de ea.

Sora începe să rîdă.

— Cum să n-avem grijă?

(Va urma)

SPORT

INSIGNA DE SCHIOR

Cunoscînd dragostea pionierilor și școlarilor pentru practicarea sporturilor de iarnă, Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport a organizat de curînd o nouă întrecere sportivă pentru copii dotată cu „Insigna de schior". La acest concurs pot participa toți copiii între 12—15 ani care sînt aspiranți sau purtători ai insignei F.G.M.A.

Sînt două categorii:

Categ. I-a: *băieții de la 12 la 13 ani trebuie să parcurgă 2 km în 20'; iar fetele, tot de aceeași vîrstă — 2 km în 22'.*

Categ. a II-a: *băieții de la 13 la 15 ani trebuie să parcurgă 3 km în 27'; iar fetele 2 km în 20'.*

Primele rezultate

La redacție au început să sosească deja nenumărate știri referitoare la desfășurarea primelor concursuri pentru cucerirea „Insignei de schior".

De la Sighișoara, ni s-a transmis telefonic că a fost o adevărată bătălie pentru cucerirea insignei. La startul primului concurs, care s-a ținut zilele trecute, s-au aliniat 156 de pionieri și școlari. Cei din categoria I (12—13 ani) au avut de parcurs o distanță de 2 km în 20 minute. Iar cei din categoria a doua (14—15 ani) 3 km în 27 minute. Marea majoritate a concurenților au obținut însă un timp superior celui indicat.

Printre cîștigătorii probei de 2 km fond se numără Ilie Brînduș, cu 14'37", Soche Atila 14'38", Bîrsan Maria 16'49", Ciopec Viorica 16'56".

La categoria 14—15 ani, la fete, tot la 2 km, cel mai bun timp a fost realizat de Ciuguzan Ana cu 17'41"

La 3 km băieți, schiorul Fogoroși Mihai, elev în clasa a VII-a la Școala maghiară de 7 ani, a obținut excelenta performanță de 18'20", adică cu 8'80" mai puțin decît timpul prevăzut.

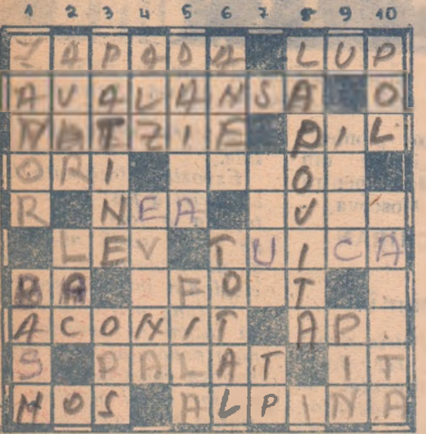
Și acum poate vreți să știți care este rezultatul acestui concurs... Aflați că, din 156 concurenți, 121 au cucerit insigna și brevetul de schior.

Asemenea concursuri au avut însă loc și în alte localități. La Predeal, de pildă, copiii au cucerit 92 de insigne, la Bran au fost împărțite 36..

Tot mai mulți sînt cei ce doresc să fie purtători ai „Insignei de schior"

JOCURI

„IARNA"

ORIZONTAL

1. Nea (pl) — Cîine... de pădure! 2. Se produc (mai ales) primăvara la munte. (sing.) — Vocală. 3. „Ce-i pe drum atîta gură? / Nu-i nimic. Copii ștrengari. / — Ei auzi! Vedea-i-aș mari. / Parcă trece —adunătură / De...!" — Nagy.... autorul tabloului „Ultimele pete de zăpadă" 4. Semn aritmetic — Viscol. 5. Zăpadă — „Astfel tabăra se duce / Lălăind in chip..." 6. Personaj din basmul „Fata de zăpadă" de Ostrovski — E bună iarna, fiartă cu zahăr și cu piper 7. Negație — Străduință. 8. Popular i se spune „mărul lupului" (plantă) — „Reflexe" la pietre scumpe. 9. „Asaltul... de iarnă" de Saveliev (neart.) — Spetează înfășurată cu ițe. 10. ..Geriă! — Vegetație de înălțime (pl).

VERTICAL

1. Ingrădire pentru ținut peștele in timp de iarnă — „Albă ca zăpada și cei 7 pitici" 2. Tremură ca de frig cînd îți dă ceva — Ingheață iarna. 3. Săniuțe pentru picior! — Zeița belșugului la romani 4. Nume de fată — Alt personaj din „Fata de zăpadă" 5 Gălăgie! — O „parte" dintr-o carte. 6. Brume — Rezultatul adunării 7. Fierar — Titel Păunescu. 8. Plouă și ninge! 9. La viță, fasole etc. — Copac de munte. 10 „Capăt" al pămîntului — Deal de zăpadă.

Cuvinte rare: ACONIT, INII.

Dezlegarea jocului „Animale" apărut în nr. 11 (571)

Orizontal: *ELEFANT — RINOCEREN — CARI — ANTILOPA — LAEAȘA — UJ — SPIRAL — NAGIȚ — ARA — OREZ — AN — RAȚA — COBI.*

Vertical *ALUNAR — NAJA — ERETE — GOT — LINI — ȘIRA — EN — LAPTE — FOCOȘI — ZC — ACAPARA — NERA — ARAB — TRI — ELANI.*

Redacția și administrația București Piața Scînteii tel 7.61.00 7.60.10 abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen P.T.T. 100, 114, Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2 str. Brezoianu Nr. 23—25